

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/7728.**

Benyújtás dátuma: **2019-10-18 09:44**

Parlex azonosító: **1J273YWE0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Szél Bernadett (független)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Kozma Ákos, alapvető jogok biztosa**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: "**Nem ütközik alapvető jogokba, hogy máig nem ismertek az iskolaérettség felmérésére vonatkozó részletszabályok?**"

Tisztelt Biztos Úr!

A közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2019. évi LXX. törvény 2020. január 1-jei hatállyal változásokat vezetett be a gyermekek iskolaérettségére vonatkozóan. Eddig a tanköteles kor elérését követően további egy évig óvodában maradhattak azok a gyermekek, akiknél ezt az óvoda vezetője indokoltnak találta.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 45. § (2) bekezdésében foglalt új szabályok szerint a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. A szülő kérelmét az iskolakezdés évében január 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki, és a függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az Nkt. 94. § (4g) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint a kormány fogja kijelölni azt a szervet, amely a tankötelezettség kezdetének egy évvel történő elhalasztásával kapcsolatos döntéseket meghozza.

Hónapokkal az Nkt.módosítása után és két hónappal a tanév, illetve az óvodai nevelési év kezdetét követően sem ismertek az iskolaérettség megállapítására vonatkozó részletszabályok. A késlekedés minden érintett számára bizonytalanságot okoz: a végrehajtási rendelkezések hiányában sem az óvodák, sem a pedagógiai szakszolgálatok nem tudják, mi a követendő eljárás, és a részletszabályok hiánya még a törvény által meghagyott lehetőségeket is ellehetetleníti.

A törvény elvileg lehetőséget biztosít arra, hogy ha a szakértői bizottság január 15-ig a gyermek további egy év óvodai nevelését javasolja, akkor erről a szülőnek nem kell további kérelmet benyújtania. Csakhogy végrehajtási rendelkezés hiányában nem világos, hogy a törvényben említett szakértői bizottság a pedagógiai szakszolgálatok szakértőit jelenti-e, illetve, hogy a szülőknek egyénileg kell-e felkeresniük a pedagógiai szakszolgálatot, vagy az óvodában kerül sor a gyermekek szakértői vizsgálatára. Ráadásul a pedagógiai szakszolgálatok nem rendelkeznek kellő szakértői kapacitással, így a szülők jelentős része várhatóan elesik ettől a lehetőségtől a kérelmek január 15-i benyújtási határideje előtt.

További bizonytalanságot jelent, hogy végrehajtási rendelkezések hiányában nem tudni, ki és milyen szempontok alapján fog dönteni az engedélyező szervben a gyermek iskolaérettségéről. A törvény szerint „ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki”, de kérdés, hogy a hivatal milyen végzettséggel rendelkező munkatársa, milyen szempontok alapján fog erről dönteni és köteles lesz-e figyelembe venni a szülő kérelméhez csatolt óvodai szakvéleményt. Mi alapján döntenek majd azokról a gyerekekről, akik nem kerülnek szakértői bizottság elé? Ha az esetek többségében szakértői bizottság bevonására kerül sor, már most borítékolható, hogy nem lesz elegendő szakértő a bizottságokban, aki le tudná folytatni a megnövekedett számú vizsgálatot.

Álláspontom szerint alapvető joggal összefüggő visszásságot okoz, hogy a nevelési év kezdetét megelőzően nem születtek meg az iskolaérettségre vonatkozó rendelkezések végrehajtási szabályai. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiságból levezetett jogbiztonság követelménye sérül azzal, hogy az érintettek nem értesülhettek kellő időben a rájuk vonatkozó szabályokról. A jogalkotónak kellő időt kell biztosítani a jogszabállyal érintett szervek és személyek számára annak eldöntéséhez, hogy miként alkalmazkodjanak a jogszabály rendelkezéseire.

Kérdésem az, hogy Ön szerint nem ütközik a jogállamiságból levezetett jogbiztonság követelményébe az, hogy a mai napig nem jelentek meg a törvény végrehajtási szabályai, ami nemcsak a változásokra való felkészülés szempontjából jelent problémát, de már most konkrét hátrányt okoz az érintetteknek?

Várom megtisztelő válaszát!

Budapest, 2019. október 18.

Tisztelettel,

Szél Bernadett

országgyűlési képviselő